



Betænkning afgivet af Uddannelses- og Forskningsudvalget den 5. februar 2020

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser

(Ophævelse af begrænsning af dobbeltuddannelse)

[af uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen)]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af V og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (V) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling.

Et *andet mindretal* i udvalget (KF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Venstre

Begrænsningen af dobbeltuddannelse blev i 2016 indført for bl.a. at finansiere Socialdemokratiets ønsker til ændring i dagpengesystemet. Socialdemokratiet har således været enig i indførelsen af begrænsning af dobbeltuddannelse. Venstres medlemmer af udvalget konstaterer dog, at denne begrænsning strider mod Venstres overordnede tanke om, at uddannelsessystemet skal være fleksibelt. Ligeledes er begrænsningen blevet tolket således, at studerende ikke må træffe forkerte valg og lave fejl, hvilket bidrager til at presse de unge i forbindelse med uddannelsesvalg. Det bidrager til en nulfejlskultur og strider mod det, som Venstre gerne vil med uddannelsessystemet.

Forslaget medfører bedre muligheder for at supplere eller udbygge studerendes kompetencer på et videregående niveau. Den nuværende begrænsning har muligvis ført til u hensigtsmæssige afbrydelser af studieforløb, hvorfor

Venstre er tilhænger af at fjerne begrænsningen af dobbeltuddannelse. Med ophævelsen genindføres fleksibiliteten i det videregående uddannelsessystem, så der igen bliver mulighed for at skifte spor og tage en ny videregående uddannelse på samme eller lavere niveau.

Venstre er således enig i ophævelse af begrænsningen af dobbeltuddannelse, men Venstre kan ikke støtte den finansiering af forslaget, som regeringen har tilvejebragt ved FL 2020, hvor skatter og afgifter er steget – hvor det med andre ord er blevet dyrere at være dansker. Venstre hæfter sig med bekymring ved, at høringsparterne peger på ministerens ønske om at genindføre kandidatreglen, så personer med en kandidatuddannelse i endnu højere grad bliver afskåret fra videre uddannelse.

Af ovenstående årsager stemmer Venstre hverken for eller imod forslaget.

Dansk Folkeparti

Begrænsningen af dobbeltuddannelse har været debatteret i flere omgange. I Dansk Folkeparti har vi forsvaret loven ud fra en logik om, at der burde være begrænsninger på, hvor meget uddannelse man tager inden starten på sit arbejdsliv. Vi ønsker et fokus på livslang læring, der handler om efteruddannelse i alle former, på alle niveauer og gennem hele arbejdslivet. DF har brug for en diskussion af, hvor meget uddannelse vi skal have, før vi starter på vores arbejdsliv, og hvor meget uddannelse der er behov for undervejs.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget må erkende, at vi har lært af det her forløb. Både fremdriftsreformen og den nuværende begrænsning af dobbeltuddannelse har sat nogle meget klare rammer for de studerende. Den har skubbet de studerende over til de facto at blive mere elever end

studerende, fordi vi lovgivningsmæssigt har sagt: »Nu må du sådan, nu må du sådan, og nu må du sådan.«

Reglen om dobbeltuddannelse er af en meget stor del af de studerende blevet oplevet som en dør, der er blevet lukket. DF ønsker ikke et uddannelsessystem, hvor døre er lukkede. DF ønsker et uddannelsessystem, hvor man altid kan komme videre og bygge ovenpå. Når reglen om dobbeltuddannelse giver den oplevelse, er DF fuldstændig med på at afskaffe den igen. Det kan nok ikke ændre oplevelsen i de unges hoveder, men vi kan prøve at signalere, at vi faktisk ønsker et uddannelsessystem, hvor man, uanset hvor man er henne i uddannelsen, kan tage noget ekstrauddannelse, kan komme videre, kan bygge ovenpå og kan bruge det til at skifte spor til at lave noget helt nyt, til at få et nyt job osv. osv.

I DF ønsker vi i forlængelse af vedtagelsen af denne lov, at vi får diskussionen om, hvordan vi sikrer, at det her ikke bare kommer til at handle om at kunne tage to uddannelser lige efter hinanden, men om, hvordan man livslang læringsmæssigt kan tage uddannelse undervejs i sit liv, når man har brug for det, når der er brug for det på arbejdsmarkedet, eller når man som person selv har brug for det. Med de kommentarer støtter DF lovforslaget om afskaffelsen af begrænsningen af dobbeltuddannelse.

Det Konservative Folkeparti

Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at konsekvensen af lovforslaget er, at flere personer bliver hængende i uddannelsessystemet, fordi det er muligt i stedet for at søge et job. Dette vil påvirke beskæftigelsen negativt med 1.200 fultidspersoner varigt (Faktaark, »Virkning af FL20 på arbejdsudbud og offentlig forbrugsvækst«, Finansministeriet, den 5. december 2019).

KF mener, at det med forslaget bliver nemmere at tage en uddannelse ud fra ren lyst frem for også at medtænke, hvilke

uddannelser der giver sandsynlighed for efterfølgende at få et arbejde. Der er i lovforslaget ingen forslag til, hvordan der kan skabes en stærkere kobling til erhvervslivet. Forslaget kommer til at koste henholdsvis 70 mio. kr. i 2020, 290 mio. kr. i 2021, 350 mio. kr. i 2022 og 370 mio. kr., når loven er fuldt indfaset i 2023. Regeringen har klart meldt ud, at den vil finansiere det igennem øgede skatter på borgere og virksomheder. Derfor kan KF ikke støtte lovforslaget.

3. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 17. januar 2020 og var til 1. behandling den 24. januar 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelses- og Forskningsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og uddannelses- og forskningsministeren sendte den 12. december 2019 dette udkast til udvalget, jf. UFU alm. del – bilag 46. Den 17. januar 2020 sendte uddannelses- og forskningsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 3 bilag på lovforslaget.

Bjørn Brandenborg (S) fmd. Dorthe Hindborg (S) Julie Skovsby (S) Kasper Roug (S) Kasper Sand Kjær (S)

Rasmus Horn Langhoff (S) Rasmus Stoklund (S) Mette Gjerskov (S) Troels Ravn (S) Stinus Lindgreen (RV)

Katrine Robsøe (RV) Jacob Mark (SF) Astrid Carøe (SF) Mai Villadsen (EL) Rosa Lund (EL) Uffe Elbæk (ALT)

Marie Bjerre (V) Anne Honoré Østergaard (V) nfmd. Carsten Kissmeyer (V) Mads Fuglede (V) Tommy Ahlers (V)

Ulla Tørnæs (V) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Marie Krarup (DF) Pernille Bendixen (DF) Katarina Ammitzbøll (KF)

Birgitte Bergman (KF) Peter Seier Christensen (NB) Henrik Dahl (LA)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Nye Borgerlige (NB)	4
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Liberal Alliance (LA)	3
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Alternativet (ALT)	5		